

Nota Kaders 2019-2022

Inhoudsopgave

1	Beleidsmatige uitgangspunten.....	5
2	Financiële uitgangspunten	7
3	Toelichting structurele effecten jaarrekening en autonome ontwikkelingen	11
	Bijlage 1 - Inventarisatie gewenste en overige ontwikkelingen.....	18
	Bijlage 2 - Kaders & uitgangspunten programmabegroting 2019-2022	25

1 Beleidsmatige uitgangspunten

1.1 Nota Kaders 2019-2022

De Nota Kaders vormt de aftrap van de jaarlijkse beleids- en planning & control cyclus van de gemeente Valkenswaard. De Nota Kaders is daarmee primair het document waarin strategische keuzes worden gemaakt voor de toekomst die hun weg moeten vinden in de komende begroting. De Nota Kaders 2019-2022 is een bijzondere Nota Kaders. In maart 2018 hebben gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Gedurende het opstellen van de Nota Kaders was het college van B&W demissionair. Middels deze Nota Kaders 2019-2022 doet het college enkel voorstellen aan de gemeenteraad met het oog op de meerjarenprogrammabegroting 2019-2022 die een wettelijk en autonoom karakter hebben. De Nota Kaders is daarmee beleidsarm.

Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen heeft de ambtelijke organisatie een dossier opgesteld waarin de huidige beleidsmatige en financiële stand van zaken en toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen in Valkenswaard zijn opgenomen. Deze Staat van de gemeente 2018 kan worden gebruikt bij het opstellen van een nieuwe coalitieprogramma en heeft de vooruitziende functie die de Nota Kaders heeft in jaren dat er geen gemeenteraadsverkiezingen zijn. De nieuwe gemeenteraad kan het college bij de behandeling van de Nota Kaders – aanvullend op het coalitieprogramma – specifieke beleidsopdrachten geven die dienen te worden uitgewerkt ter voorbereiding op de Programmabegroting 2019-2022. Eventuele financiële consequenties van het definitieve coalitieakkoord worden ook in de komende programmabegroting zichtbaar.

Het is belangrijk om te beseffen dat de Nota Kaders slechts de aanzet vormt voor de Programmabegroting 2019-2022. Op het moment van vaststellen van de Nota Kaders zijn er namelijk nog een aantal onzekerheden, waarvan de effecten pas gedurende het proces van de totstandkoming van de begroting inzichtelijk kunnen worden gemaakt. De programmabegroting 2019-2022 zal pas een definitief beeld geven van de beleidsmatige en financiële situatie van de gemeente in 2019.

1.2 Beleidsmatige uitgangspunten

Het uitgangspunt is dat we ruimte willen laten voor het nieuwe college. Enkel wettelijke en autonome ontwikkelingen zijn opgenomen in deze Nota Kaders. Daarbij is onder meer rekening gehouden met onder andere nieuw beleid van de Rijksoverheid dat ons treft. Ook besluiten die de gemeenteraad heeft genomen sinds de vaststelling van de programmabegroting 2017-2021 zijn verwerkt in de financiële bandbreedte van de Nota Kaders.

Samengevat hebben we in deze Nota Kaders de volgende zaken in het financieel meerjarenperspectief (de bandbreedte) opgenomen:

- A. Structurele effecten concept-jaarrekening 2017
- B. Autonome ontwikkelingen & wettelijke ontwikkelingen
- C. Raadsbesluiten sinds vaststelling programmabegroting 2017-2021

1.4 Leeswijzer

Nu de status van de Nota Kaders en de beleidsmatige en financiële uitgangspunten uiteen zijn gezet, wordt in hoofdstuk 2 de financiële ontwikkelingen uiteen gezet en worden de nieuwe voorstellen die in het financiële perspectief van de Nota Kaders zijn opgenomen voor de periode 2019-2022 benoemd. In dit hoofdstuk wordt tevens een integraal financieel kader voor de periode tot en met 2022 geschetst.

2 Financiële uitgangspunten

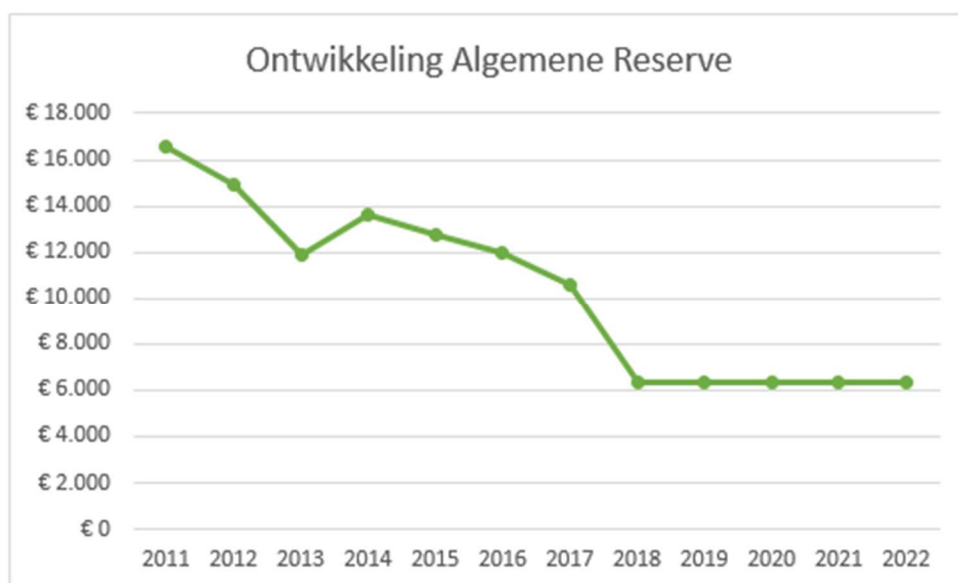
Gemeenten zijn voor hun inkomsten in grote mate afhankelijk van de Rijksoverheid. Hun grootste bronnen van inkomsten zijn de algemene uitkering uit het gemeentefonds en specifieke uitkeringen van departementen die geormerkt zijn voor bepaalde beleidsterreinen. De voornaamste overige inkomsten betreffen rente en dividenden, inkomsten uit grondexploitatie, gemeentelijke heffingen en belastingen.

In paragraaf 2.1 wordt eerst de financiële positie van onze gemeente toegelicht. Daarbij wordt ingegaan op de vermogenspositie van onze gemeente en de wijze waarop wij omgaan met reserves en de impact die dat kan hebben op de wijze waarop wij omgaan met potentiële risico's.

Om te kunnen bepalen welke ruimte de gemeente heeft om ambities en ontwikkelingen een plek te geven in de begroting, werken we met de financiële bandbreedte die aangeeft wat meerjarig de ruimte of het tekort in onze begroting zal zijn. Als vertrekpunt is de bandbreedte na vaststelling van de begroting 2018-2021 genomen om een juist beeld te krijgen van de financiële ruimte.

2.1 Financiële positie

De Algemene Reserve is in de afgelopen periode voor verschillende doelen aangewend. Zo werden onttrekkingen gedaan voor eenmalige uitgaven voor ontwikkeling van nieuw beleid met inzet van tijdelijke capaciteit. Bijvoorbeeld voor het actualiseren van bestemmingsplannen, reconstructie Westzijde Markt of de overdracht van woonwagens. Ook is een belangrijke onttrekking geweest voor het versneld afschrijven van investeringen voor maatschappelijk nut. Daarnaast werd de Algemene Reserve ingezet voor het treffen van voorzieningen voor het afdekken van tekorten op de grondexploitaties. Tot slot zijn in de toekomst onttrekkingen voorzien voor een aantal majeure projecten. Bijvoorbeeld in het kader van bereikbaar Valkenswaard (Europalaan, N69), en de revitalisering van het centrum. Het resultaat over 2017 is nog niet meegenomen in de ontwikkeling van de algemene reserve.

Claims algemene reserve

Claim (x € 1.000)	Bedrag
Arbeidsplaats participatiewet	26
Slim en efficiënt organiseren	71
Reconstructie Westzijde Markt	453
Nulplusmaatregelen N69	1.609
Visie Eurocircuit	18
Stimulering woningbouwprogramma	500
Sanering gemeentelijke zinkassen wegen	12
Amendement onderhoud verkeersborden	5
Frictiekosten A2	235
Implementatie omgevingswet	139
Strategisch personeelsbeleid	50
Doorontwikkeling frontoffice	76
Toevoegen resultaat begroting 2016	-518
Totaal	2.676

2.2 Financiële ontwikkelingen

Algemene uitkering gemeentefonds

Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen hebben afgesproken om samen een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Deze afspraken zijn opgenomen in het Interbestuurlijk Programma (IBP). Het Rijk heeft hiervoor accres beschikbaar gesteld aan gemeenten en provincies. Het kabinet gaat er van uit dat gemeenten vanuit eigen middelen een bijdrage zullen leveren. Deze maartcirculaire 2018 bevatte uitsluitend de cijfermatige uitwerking van het Regeerakkoord en de programmastart van het IBP en geeft een geactualiseerd (algemeen) meerjarig financieel beeld voor gemeenten met het oog op de afgelopen gemeenteraadsverkiezing.

2.3 Financiële bandbreedte

Uitgangspunt voor de financiële bandbreedte 2019-2022 vormt de Programmabegroting 2018-2021, inclusief amendementen, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 2 november 2017. In de termijn, die verstreken is, na het op- en vaststellen van de begroting, zijn diverse externe en interne factoren van invloed geweest op het toen vastgestelde meerjarenperspectief. Hiermee rekening houdend resulteert het onderstaande overzicht. Daarnaast is rekening gehouden met de structurele effecten uit de jaarrekening.

In onderstaand overzicht bandbreedte is verwerkt:

- A. Structurele effecten jaarrekening 2017
- B. Autonome ontwikkelingen & wettelijke ontwikkelingen

In bijlage 1 zijn de gewenste ontwikkelingen op basis van onder andere de Toekomstvisie en overige wenselijke ontwikkelingen opgenomen.

Bijlage 2 bevat de kaders en uitgangspunten waarbinnen de begroting 2019-2022 moet worden opgesteld. Ook is hier een aanpassing in de afschrijvingstermijnen gepresenteerd.

2.4 Bandbreedte overzicht

Financiële bandbreedte - Nota Kaders 2019-2022

	bedragen x € 1.000			
	2019	2020	2021	2022
Financiële bandbreedte Begroting 2018-2021, raadsbehandeling 2 november 2017	304	891	734	734
1 Amendementen begroting 2018	-203	-203	-203	-203
2 Septemercirculaire 2017	-8	-94	-155	-155
3 Decemercirculaire 2017	-	-	-	-
4 Reeds genomen raadsbesluiten na begrotingsvaststelling				
■ Inkomenondersteunende regelingen, één systematiek	-279	-279	-279	-279
■ Dekking reserve, inkomenondersteunende regelingen, één systematiek	186			
■ Eurocircuit	40			
■ Dekking Eurocircuit programma Groote Heide	-40			
totaal van ontwikkelingen na de begrotingsvaststelling 2018 (reeds in raad)	-304	-576	-637	-637
Actuele financiële bandbreedte [per 1 april 2018]	-	315	97	97

Overzicht autonome ontwikkelingen Nota Kaders 2019

	2019	2020	2021	2022
Wettelijk & autonome ontwikkelingen en structurele effecten jaarrekening				
6 Maartcirculaire IBP 2018 (inclusief indexering)	1.048	1.864	2.533	3.242
7 Storting tractie	-13	-13	-13	-13
8 Verkiezingen 2019	-61	-	-	-
9 Juridische capaciteit	-70	-70	-70	-70
Dekking bouwleges, juridische capaciteit	30	30	30	30
10 Integraal huisvestingsplan (IHP)	-	-	-26	-52
11 Tekort Jeugdzorg	-1.468	-1.468	-1.468	-1.468
12 Tekort WMO	-790	-790	-790	-790
13 Leerlingenvervoer	25	25	25	25
14 Minder opbrengsten sportparken	-105	-105	-105	-105
15 Minder opbrengsten Zwembad De Wedert	-94	-94	-94	-94
16 Bijzondere bijstand	-25	-25	-25	-25
17 BIG/ENSIA/AVG	-123	-96	-96	-96
18 Wet digitale overheid	-62	-40	-40	-40
19 Motie planschade	PM	PM	PM	PM
Indexering verbonden partijen, waarvan opgave beschikbaar				
20 <i>Begroting ODZOB:</i>				
- Indexering	-1	-1	-1	-1
- ROK	-12	-25	-40	-52
21 <i>Begroting MRE</i>	-15	-15	-15	-15
22 <i>Begroting VRBZO</i>	-69	-69	-69	-69
23 <i>Begroting GRSA2</i>				
- Indexering	-231	-237	-104	-0
- Wettelijke taken inburgering	-35	-35	-35	-35
- Flex-schil klantmanagement en uitkeringsadministratie	-48	-48	-48	-
- Gemeentelijke collectiviteit	-13	-13	-13	-13
- Rechtspositieregeling ambtenaren	-22	-	-	-
- Aanpassing WOZ	-24	-19	-19	-
- Implementatie digitale dienstverlening	-50	-50	-	-
24 Loonkostenontwikkeling cao/ hogere pensioenpremies	-318	-318	-318	-318
25 Terugbrengen college van 4 naar 3 wethouders	95	95	95	95
26 Investerings- en financieringsprogramma (berekening volgt bij begroting)	PM	PM	PM	PM
27 Indexatie woonlasten (berekening volgt bij begroting)	PM	PM	PM	PM
28 Effecten Meircirculaire 2018 (informatie pas in juni beschikbaar)	PM	PM	PM	PM
Totaal van Wettelijk & autonome ontwikkelingen en structurele effecten jaarrekening	-2.450	-1.516	-706	136
Stand bandbreedte, na a. Wettelijk & autonome ontwikkelingen, struct. effecten jaarrekening	-2.450	-1.201	-609	233

3 Toelichting structurele effecten jaarrekening en autonome ontwikkelingen

Na de vaststelling van de begroting 2018-2021 zijn er een aantal ontwikkelingen geweest met financiële consequenties. Deze zijn in het eerste gedeelte van de bandbreedte verwerkt (paragraaf 2.4). Daaronder staan de autonome ontwikkelingen, waarvan de Maartcirculaire reeds is toegelicht bij de financiële uitgangspunten (paragraaf 2.2). Hieronder staan de toelichtingen van de overige autonome ontwikkelingen.

7. Storting tractie

Door, in het kader van het project professioneel beheer gemeentelijk eigendom, de omvang van de tractie een stuk in te krimpen door grotere werkvoertuigen te vervangen door kleinere regievoertuigen hebben we het tekort van de storting nu terug kunnen brengen tot structureel afgerond € 27.000.

Dit bedrag is gebaseerd op theoretische afschrijvingstermijnen. De afgelopen jaren heeft praktijk uitgewezen dat door goed onderhoud in onze garage deze theoretische afschrijvingstermijn in sommige gevallen kan worden verlengd. Gelet hierop is de verwachting reëel dat met een structurele verhoging van de storting in de bestemmingsreserve van € 12.500, het tractiebestand voor de komende 10 jaar in stand kan worden gehouden en we hierdoor ook in staat zijn om het op basis van het KOOR gevraagde kwaliteitsniveau, gemiddeld B, bij het beheer van de openbare ruimte te realiseren.

8. Verkiezingen 2019

In 2019 vinden drie verkiezingen plaats, te weten voor Provinciale Staten en de Waterschappen (20 maart) en de verkiezing voor het Europees Parlement op 23 mei. In de begroting is € 34.000,- opgenomen. Om deze verkiezingen goed te kunnen uitvoeren is naar verwachting een budget van € 95.000,- toereikend.

9. Juridische capaciteit

We zien al enige tijd een toename in de werkzaamheden als gevolg van verweerschriften, handhavingsverzoeken, behandelen van voorlopige voorzieningen en bezwaar- en beroepsprocedures. In de 1^e bestuursrapportage van 2017 is daarom gemeld dat tijdelijke extra capaciteit voor de inzet van een juridisch medewerker tot 1 januari 2019 noodzakelijk is. Dit is ook in de begroting 2018 opgenomen. Het gevolg van de toename van de werkzaamheden was destijds dat regulier werk vaak te lang bleef liggen. Dit had negatieve consequenties voor onze dienstverlening aan in- en externe klanten.

De extra inzet heeft tot effect gehad dat de dienstverlening voor de reguliere werkzaamheden op peil blijft. Inmiddels is gebleken dat de extra capaciteit nodig blijft om dit ook zo te kunnen blijven borgen.

Een deel van de extra werkzaamheden heeft te maken met omgevingsvergunningen. De kosten voor de extra capaciteit kunnen daarom voor een deel worden gedekt uit de extra opbrengsten van de bouwleges.

10. Integraal huisvestingsplan (IHP)

Op grond van de onderwijswetten is de gemeenteraad verplicht tot het vaststellen van een verordening voor de bekostiging van de voorzieningen voor onderwijshuisvesting.

In 2016 is gestart met het opstellen van een Integraal HuisvestingsPlan (IHP) om op basis van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Valkenswaard 2015 de benodigde huisvesting voor de komende tien jaar vast te stellen voor de scholen voor primair onderwijs in Valkenswaard. Dit IHP is opgesteld in samenwerking met de schoolbesturen in Valkenswaard. Daarnaast is er in A2 verband een traject gestart om het effect van leerlingendaling op de onderwijshuisvesting in beeld te krijgen. Deze trajecten gezamenlijk geven een totaalbeeld van de benodigde inzet op onderwijshuisvesting voor de komende jaren in Valkenswaard.

Samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen is noodzakelijk om te komen tot toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen. Sommige verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden zijn wettelijk vastgelegd, anderen worden gezamenlijk vormgegeven.

In de huidige verantwoordelijkheidsverdeling is de gemeente wettelijk verantwoordelijk voor voorzieningen (vervangende) nieuwbouw, uitbreidingen, herstel en eerste inrichting én voor de voorzieningen bewegingsonderwijs voor buitenonderhoud, aanpassingen van gymnastieklokalen en klokuren.

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het volledige onderhoud (binnenkant en buitenkant), de instandhouding van het gebouw ('goed huisvaderschap') en de vervanging van de eerste inrichting.

Gemeente en schoolbesturen hebben een gedeelde verantwoordelijkheid als het gaat om de kwaliteit van de schoolgebouwen. Vervangende nieuwbouw is een verantwoordelijkheid voor de gemeente. Renovatie gaat uit van een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente én schoolbestuur.

Uit het IHP komen voor de gemeente Valkenswaard de volgende prioriteiten naar voren:

Planperiode tot 2022

Het IHP gaat uit van vervangende nieuwbouw voor twee scholen en een haalbaarheidsonderzoek renovatie of nieuwbouw voor tenminste één locatie. In Borkel & Schaft wordt een aparte businesscase voorgesteld naar aanpassingen die nodig zijn om de locatie als lespunt in de kleine kern in stand te houden.

Planperiode vanaf 2023

Het IHP gaat uit van vervangende nieuwbouw van 2 scholen.

Het IHP is een 'levend document'. In gesprek met de schoolbesturen kan een nieuwe beoordeling van de prioriteitstelling plaatsvinden.

Het voorbereidingskrediet bedraagt 12% van de aanneemsom. Voor de planperiode tot 2022 is dit € 106.000,-. Voor de planperiode na 2022 is dit € 110.000,-. De geplande Investering voor de periode 2019-2022 bedraagt € 8.900.000.

11 + 12. Tekort Jeugdzorg & WMO

In de Nota Kaders 2019-2022 is een extra bedrag van € 1.468.000 en € 790.000 opgenomen voor respectievelijk Jeugd en Wmo om een structureel tekort voor komende jaren op te vangen. Het tekort t.o.v. de begroting 2017 van ruim 1,6 miljoen euro is de aanleiding voor het opnemen van deze bedragen in de Nota Kaders.

Het staat nu echter ter discussie of deze bedragen als structurele tekorten binnen het sociaal domein aangemerkt dienen te worden of dat een deel van het tekort als incidenteel gezien kan worden. Zijn er al maatregelen genomen of kunnen nieuwe maatregelen genomen worden om, in ieder geval een deel van, het structurele tekort te verlagen?

In november 2017 is een analyse gemaakt van de te verwachten tekorten binnen Jeugd en Wmo over het jaar 2017. De gemeenteraad is vervolgens middels een RIB geïnformeerd over deze analyse.

Het tekort Sociaal Domein-breed, waar in de analyse vanuit werd gegaan, komt nagenoeg overeen met de werkelijke realisatie in 2017.

In de analyse Tekorten Jeugd en Wmo zijn per domein (beheers)maatregelen uitgewerkt welke op termijn kunnen leiden tot minder uitgaven en/of in ieder geval het beter kunnen beheersen van de uitgaven. De maatregelen die genoemd zijn hebben betrekking op de Monitoring, (wijze van) inkoop, doorontwikkeling van de toegang (Sociaal team, CJG), administratief/procesmatig.

Binnen de gemeente wordt op allerlei fronten gewerkt om bovenstaande maatregelen te realiseren. Het werkelijke (financiële) effect hiervan is nog moeilijk te voorspellen.

Voorwaarde voor alle maatregelen is echter, dat de correcte cijfermatige informatie voor handen moet zijn, helder moet zijn waar de meeste kosten zitten en welke "knoppen we hebben om aan te draaien". Het inrichten van de monitoring is dan ook van groot belang.

Omdat de effecten en haalbaarheid van de genomen maatregelen moeilijk te voorspellen zijn, zullen de resultaten strak gemonitord moeten worden bij de bestuursrapportages de komende jaren.

Vergelijking andere gemeenten

Uitgebreid onderzoek bij vergelijkbare gemeenten ten aanzien van de uitgaven/overschrijdingen binnen het sociaal domein was op deze korte termijn niet mogelijk. We hebben echter summier informatie kunnen ontvangen van een vijftal andere gemeentes. Daaruit kunnen we opmaken dat iedere gemeente te kampen heeft met forse uitgaven binnen het sociaal domein. De wijze waarop zij de tekorten opvangen, zoals hoger begroten of aanwenden van een reserve, hebben we niet kunnen onderzoeken.

13. Leerlingenvervoer

De afgelopen jaren is er een overschot geweest op de budgetten voor leerlingenvervoer. Dit komt met name door een gunstige aanbesteding van het vervoer. Het effect lijkt structureel te zijn. Het structurele overschot bedraagt € 25.000.

14. Minder opbrengsten sportparken

De inkomsten uit sportaccommodaties lopen net zoals in voorgaande jaren achter. Het nadeel op de sportaccommodaties wordt veroorzaakt door lagere opbrengsten als gevolg van lagere bezettingsgraden.

15. Minder opbrengsten Zwembad De Wedert

De inkomsten uit de verkoop van de kaartjes van het buitenbad en binnenbad lopen net als voorgaande jaren achter. Daarnaast leiden meer bezoekers in het buitenbad tot hogere lasten. Het nadeel van het zwembad wordt geschat op € 94.000.

16. Bijzondere bijstand

De kosten van bijzondere bijstand stijgen als gevolg van de verlening van bijzondere bijstand voor bewindvoerderskosten (beschermingsbewind). Als de rechter een uitspraak heeft gedaan, staat de noodzaak vast en moet er bijzondere bijstand verleend worden. Het aantal onder bewindstellingen stijgt de afgelopen jaren. In Valkenswaard betreft dit inmiddels 185 inwoners. De bijbehorende kosten zijn € 300.000. De verwachte jaarlijkse stijging is € 25.000.

Landelijk zijn er gesprekken met VNG om gemeenten een stem/adviesrecht te geven over beschermingsbewind. Tot die tijd geeft schuldhulpverlening advies aan inwoners en verwijzers (bijv. sociaal team) over welke maatregel passend is. De insteek is dat er alleen mensen in beschermingsbewind terechtkomen, die het nodig hebben. Op deze manier hopen we de instroom op langere termijn te beperken. Er is nog geen zicht op welk effect dit zal hebben.

17. BIG/ENSIA/AVG

Wettelijke ontwikkelingen op het gebied van informatiebeveiliging en privacybescherming vragen om extra aandacht. Op grond van de Baseline Informatiebeveiliging (BIG) moeten gemeenten zorgen voor adequate maatregelen om de beveiliging van informatie op orde te brengen en te houden. Op grond van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit leggen gemeenten verantwoording af over de informatiebeveiliging. En vanaf 25 mei 2018 moeten organisaties voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Deze regelgeving brengt een aantal wettelijke verplichtingen met zich mee waarvoor investeringen in menskracht en in materiele zin noodzakelijk zijn.

Om te kunnen voldoen aan de ENSIA/BIG wetgeving dienen er aanvullende investeringen gedaan te worden in de beveiliging van e-mailen, netwerkbeveiliging, mobile device management alsook in opleiding en training van medewerkers. In het kader van ENSIA richtlijnen liggen er nu 42 verbeterplannen die verder uitgewerkt en geïmplementeerd dienen te worden. Daarnaast zijn er aanvullende extra jaarlijkse beheerkosten, penetratietesten en assurancekosten te verwachten. Om te kunnen voldoen aan de nieuwe AVG wetgeving is uitvoering van een aantal wettelijke maatregelen nodig waaronder de benoeming van een functionaris gegevensbescherming (FG). Op dit moment hebben wij voor alle vier de organisaties de FG en de functie van CISO gecombineerd in één functie. Op basis van de verantwoordelijkheden en omvang van het taakpakket van beide functionarissen CISO en FG zijn beide functies niet te combineren. Vanwege dit en vanwege de toename van werkzaamheden en bedreigingen op het gebied van informatiebeveiliging

en privacy, is het noodzakelijk om de capaciteit uit te breiden en nu al in gang te zetten om beide functies te splitsen.

Dit zal vanuit de A2 georganiseerd worden. De werkzaamheden zijn onderdeel van de bedrijfsvoering en het is efficiënter om dit gezamenlijk in A2-verband te doen. Het structurele effect is 96.000 euro.

18. Wet digitale overheid

De Wet digitale overheid stelt eisen aan het digitale verkeer van de overheid. Om te voldoen aan deze wet zijn investeringen nodig voor een generieke digitale infrastructuur (GDI). De wet is gericht op het verbeteren van de digitale overheid door standaarden voor elektronisch verkeer verplicht te stellen. Ook geeft het regels voor informatieveiligheid en over de toegang van burgers en bedrijven tot online dienstverlening bij de (semi-)overheid. Zo zijn er bijvoorbeeld verplichtingen voor e-facturering en voor het inloggen van burgers. Ook het bouwen aan het verplicht Digitaal Stelsel Omgevingswet is van belang. Daarnaast is aansluiting bij de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur van belang waardoor gemeenten beter en veiliger kunnen samenwerken. Investeringen zijn nodig in menskracht en in materiele zin. Ook dit wordt vanuit de A2 georganiseerd.

19. Motie planschade

In een motie van de raad d.d. 2 november 2017 is het college verzocht de voor- en nadelen alsmede de risico's van het maximaliseren van het maatschappelijk aanvaardbaar risico te onderzoeken, inclusief de hieraan te verbinden voorwaarden.

In artikel 6.2 lid 2 Wro is opgenomen dat van schade in de vorm van vermindering van de waarde van een onroerende zaak in ieder geval twee procent van de waarde van de onroerende zaak voor rekening van de aanvrager blijft. In de praktijk blijkt dit percentage geregeld hoger. De gemeente heeft de beleidsvrijheid om te bepalen dat het normale maatschappelijke risico nooit méér zal bedragen dan 2%, zo blijkt uit een recente uitspraak van de Afdeling.

Het maximaliseren van het wettelijk forfait op 2% heeft voor- en nadelen. Vooral voor de aanvrager biedt dit veel meer zekerheid en ook voor de ontwikkelende partij is duidelijk welke schade tot het normale maatschappelijke risico behoort. De omvang van het normale maatschappelijke risico is nu immers regelmatig onderwerp van discussie en voer voor juridische procedures.

Het vastzetten van het forfait op 2% is echter niet in lijn met de Omgevingswet die binnen enkele jaren in werking treedt. In de Omgevingswet (Ow) wordt namelijk het minimumforfait verhoogd van 2% naar 5%. Tot slot kleven er ook financieel negatieve gevolgen aan wanneer als het gaat om gemeentelijke ontwikkelingen. Bij gemeentelijke ontwikkelingen kan de schade immers niet worden afgewenteld en komt deze voor rekening van de gemeente. Indien het forfait op 2% wordt vastgezet, dan kan dit negatieve financiële gevolgen hebben voor de gemeente. Immers, alle schade die boven de 2% uitkomt, moet dan door de gemeente worden betaald.

Het maximaliseren van het wettelijk forfait op 2% is mogelijk door middel van het vaststellen van een gemeentelijke verordening.

20. Begroting ODZOB

Deelnemende gemeenten van een omgevingsdienst zijn volgens de wet verplicht om een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid vast te stellen voor de zogenaamde basistaken. Het algemeen bestuur van de ODZOB heeft het Regionaal operationeel kader milieutoezicht 2018 (ROK) vastgesteld, onder voorbehoud van financiering. In de loop van 2018 zal het ROK aan de gemeenteraden worden voorgelegd voor besluitvorming. Dit ROK voorziet overigens in zowel basistaken als verzoektaken.

21. Begroting MRE

De bijdrage van de gemeente Valkenswaard aan de MRE is vanwege twee redenen in 2019 hoger dan in 2018:

Bij het samenstellen van de concept-programmabegroting 2019 is een indexering van 2,57% toegepast, zoals besloten door het Algemeen Bestuur van de MRE d.d. 13 december 2017 en conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de 4 GR-en. Door de indexering wordt de inwonerbijdrage licht verhoogd. De bijdrage aan de MRE van de gemeente Valkenswaard wordt in 2018 niet alleen verhoogd i.v.m. de indexering, ook het toegenomen aantal inwoners van Valkenswaard (peildatum 1 januari 2018) zorgt voor een hogere bijdrage.

22. Begroting VRBZO

Ten opzichte van de begroting 2018 is de begrote bijdrage van Valkenswaard in de ontwerpbegroting 2019 VRBZO met €69.095 toegenomen. De toename wordt deels veroorzaakt door:

- de indexering van 2,21% (loon- en prijsstijging).
- de verhoging in de loonkosten waarvan de deelnemende gemeenten € 1.000.000 compenseren.

23. Begroting GRSA2

De A2 begroting laat een stijging zien door de volgende oorzaken:

1. *Indexering*

Dit betreft de geschatte stijging van de loonsom.

2. *Wettelijke taken inburgering*

We krijgen te maken met een uitbreiding participatieverklaringstrajecten en nieuwe handhavingstaken. Daarnaast is in het regeerakkoord opgenomen dat de bijstandsverlening aan statushouders wordt gewijzigd. Bovendien krijgen gemeenten meer mogelijkheden om het inburgeren eerder op te starten. Dit vraagt om aanvullende capaciteit en extra budget.

3. *Flex-schil klantmanagement en uitkeringsadministratie*

De huidige flex-schil in het klantmanagement en uitkeringsadministratie is berekend op 850 klanten. Momenteel zijn er 1000 klanten zonder de verwachting dat dit de komende 3 jaar substantieel afneemt. Dit hangt samen met het n-ijleffect, waardoor positieve conjunctuureffecten pas later merkbaar worden in de bijstandbestanden. Om de werkdruk op een acceptabel niveau te houden is extra capaciteit nodig.

4. *Gemeentelijke collectiviteit*

De gemeentelijke collectiviteit (zorgverzekering) is in afgelopen jaren met een beperkte projectbezetting zeer succesvol uitgevoerd. Het klantbereik is fors gegroeid (ca 26%). Tijdens de uitvoering is o.a. succesvol ingespeeld op de gestegen premiekosten. Om deze taak te kunnen blijven invullen is aanvullend budget nodig. Dit budget wordt ingezet om in zeer korte (wettelijke) periode van medio november tot maart te werven, aanvragen te behandelen en af te stemmen met de ziektekostenverzekeraar.

5. *Rechtspositieregeling ambtenaren*

De afspraken die in de CAR-UWO staan moeten 'genormaliseerd' worden nu de ambtenaren per 2020 onder het burgerlijk recht komen te vallen.

De planning van het herschrijfproces is erop ingericht om vóór 1 januari 2019 de CAR-UWO te hebben omgezet. Dat is een jaar voordat de cao gaat gelden.

Als gevolg van deze wijziging dienen alle rechtspositieregelingen aangepast te worden. De wijziging van de rechtspositieregeling betekent onder andere dat met alle ambtenaren een nieuwe individuele arbeidsovereenkomst tot stand dient te komen.

6. *Aanpassing WOZ*

De Waarderingskamer heeft besloten om landelijk uniform de gebruiksoppervlakte te gaan gebruiken voor de taxatie van woningen in kader van WOZ.

Voor de gemeenten binnen de A2 samenwerking betekent dit dat de WOZ van ongeveer 27.000 objecten opnieuw dient te worden vastgesteld.

Deze nieuwe WOZ vaststelling vraagt om een extra investering in software en in de uitvoering in de komende jaren tot 2022.

7. *Implementatie digitale dienstverlening*

Het programma digitale dienstverlening dat in 2017 is gestart binnen de 4 organisaties heeft als overkoepelende doelstelling gekozen voor Meer, efficiëntere en Betere digitale dienstverlening. Voor de technische implementatie is eerder geïnvesteerd en budget vanuit de gemeenten beschikbaar gesteld (3 euro per inwoner).

Advies van de GRSA2 is dat de A2-gemeenten ook investeren in verandercapaciteit binnen de gemeenten om de nieuwe werkwijze door te voeren. Daarnaast is er extra beheercapaciteit in de A2 nodig. Voor deze investering in verandercapaciteit is een projectleider implementatie nodig. Dit vraagt om extra budget om ervoor zorg te dragen dat er voldoende verandercapaciteit en beheer voor het pakket voorhanden is.

24. Loonkostenontwikkeling cao/ hogere pensioenpremies

In de raming van het CPB wordt voor 2019 een stijging van 2,7% verwacht op de lonen.

25. Van 4 naar 3 wethouders

In de begroting is rekening gehouden met de loonsom voor vier wethouders. Nu het college uit drie wethouders bestaat, kan de begrote loonsom van één wethouder vrijvallen.

Bijlage 1 - Inventarisatie gewenste en overige ontwikkelingen

	Wens	2019	2020	2021	2022
29	Ondermijning	-22	-22	-22	-22
30	Vorbereidingsbudget kwaliteitsimpuls Schaapsloop	-40	-	-	-
31	Huiskamer Geenhoven en Dommelen	-25	-25	-	-
32	Tentzeilen bloemencorsotenten	-95	-	-	-
33	Bereikbaarheidsakkoord & -agenda	-88	-88	-88	-88
34	Harmonisatie peuteropvang	PM	PM	PM	PM

29. Ondermijning

De aanpak van ondermijning binnen de regio is voortdurend in ontwikkeling. Vanaf 2017 is de rol van het basisteam-plus steeds meer nadrukkelijker geworden. In het programmaplan aanpak ondermijning Oost-Brabant 2017-2019 wordt ook gesteld de basisteamdriehoek-plus (het bevoegd gezag over de politie aangevuld met Belastingdienst) functioneert als een integrale stuurploeg ondermijning.

Vanuit een breed perspectief in de hele aanpak van de ondermijnende criminaliteit wordt daarbij de taak en rol van de basisteamprojectleider (BTPL) als één van de belangrijke spelers in het brede veld gefilterd tot een centrale spil. De BTPL is namelijk opdrachtnemer van het programma ondermijning in de verschillende basisteams. Hij/zij rapporteert aan de Basisteamdriehoek-plus, is aanspreekbaar op acties en resultaten in het basisteam en is 'linking pin' naar het regionale niveau.

In de huidige situatie bestaan echter de volgende knelpunten:

- de functie van basisteamprojectleider wordt er namelijk nu "bij gedaan" door twee medewerkers van twee gemeenten en zij lopen tegen capaciteitsproblemen aan;
- de rol als aanjager en ondersteuner voor ondermijning binnen de zes gemeenten, zoals het weerbaar maken van gemeentelijke organisaties en de aanpak van fenomenen, kan op dit moment niet worden uitgevoerd;
- de Integrale Stuurploeg Ondermijning Oost Brabant geeft aan, dat sleutelpersonen binnen de regionale aanpak van ondermijning, waaronder dus ook de BTPL, toegewijd en gespecialiseerd moeten zijn en in gezamenlijkheid fulltime moeten worden aangesteld.

De basisteamdriehoek-plus Dommelstroom her- en erkent bovengenoemde knelpunten en ziet tegelijkertijd de behoefte en noodzaak om haar slagkracht in de aanpak van ondermijning te vergoten. In april 2018 heeft zij daarom besloten om een fulltime BTPL aan te stellen.

Financiering geschiedt door de deelnemende gemeenten en als verdeelsleutel is het aantal inwoners gekozen.

30. Voorbereidingsbudget kwaliteitsimpuls Schaapsloop

Voor bedrijventerrein Schaapsloop staan nog meerdere ambities open die voor een kwaliteitsimpuls kunnen zorgen. De focus ligt daarbij op het gebied van de rotonde Leenderweg – John F. Kennedylaan t/m de rotonde Europalaan – De Vest – Zuidelijke Randweg. Voor het grootste deel gaat het dus om De Vest en omgeving. Gezien de veelheid aan wensen, wordt voorgesteld om samen met het bedrijfsleven en Valkenswaard Marketing een integraal plan op te stellen om zo een kwaliteitsimpuls te realiseren.

Hierin worden meegenomen:

- Ambitie om profilering van Schaapsloop in hightech te vergroten, en daarmee meer aan te sluiten bij Brainport. Hierbij wordt zichtbaar gemaakt wat ondernemers produceren en waar Valkenswaard trots op mag zijn;
- Verbetering uitstraling Schaapsloop “van bedrijventerrein naar bedrijvenpark” met o.a. uitvoering Beeldkwaliteitplan;
- Aankleding rotondes Leenderweg – John F. Kennedylaan en Europalaan – De Vest – Zuidelijke Randweg;
- Realisatie groene verbindingzone van Schaapsloopven naar Tongelreepdal (komt voort uit Landschapsonwikkelingsplan);
- Het fietspad naast De Vest is aan vervanging toe. Aanpassingen aan het fietspad dienen integraal te worden gezien. Dit hangt samen met de toekomst van De Vest en de bijbehorende groenstructuur, incl. bomen naast de weg;
- Ambitie van Valkenswaard Marketing om de Schaapsloop een groenere uitstraling te geven.

Ook de rol van het bedrijfsleven en privaat eigendom (o.a. paardenweiden) dient in de planvorming te worden meegenomen.

Van de beschikbare middelen wordt een integraal plan opgesteld voor de gehele zone. In het plan worden o.a. opgenomen wat de rol is van gemeente, bedrijfsleven en Valkenswaard Marketing en een investeringsagenda met planning.

31. Huiskamer Geenhoven en Dommelen

Gemeente Valkenswaard zet sterk in op overheid – en burgerparticipatie.

In concrete uitvoeringsprojecten is de samenwerking tussen bewoners en de Gemeente Valkenswaard daarbij een kritische succesfactor.

De huiskamers Valkenswaard zijn een voorbeeld van overheidsparticipatie, waarbij gemeente Valkenswaard ondersteunt door o.a. kennis en faciliteiten.

De grote meerwaarde van de huiskamers in Valkenswaard zijn:

- Bewonersinitiatieven vinden plaats, waardoor dure aanbestedingen zoals zorg, activering, hulpverlening minder nodig is.
- Structurele maatschappelijke problemen worden aangepakt zoals: eenzaamheid bij ouderen, overlast in de breedste vorm, geen sociale cohesie/netwerk ouderen/alleenstaande ouders/ kinderen/ gehandicapten/ zorg.
- De huiskamers bevorderen de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van burgers en de integratie van Nederlanders met een migratieachtergrond.
- Door ontmoeting en eigen initiatieven te realiseren ontstaat er sociale cohesie en binding met de wijk.

- De Huiskamer wordt uitgevoerd door vrijwilligers. Zij krijgen training om hun kennis en vaardigheden te vergroten.

We Dommelen (voorheen "Wijkraad Dommelen") heeft al jaren de grote wens om in Dommelen een huiskamer te realiseren en hebben een plan opgesteld.

Wijkcommissie Geenhoven heeft ook de wens geuit een huiskamer te realiseren. Zij zijn een actieve commissie met diverse themagroepen die uitgevoerd worden door vrijwilligers.

De wijk Geenhoven heeft geen eigen Buurt accommodatie. Zij huren een ruimte in het Rode Kruis gebouw. Deze is echter zeer beperkt voor alle activiteiten of bewonersinitiatieven uit de wijk.

Een voorwaarde om de pilot " Huiskamer Dommelen en Geenhoven" te realiseren en een succes te laten worden, is dat de Gemeente Valkenswaard extra financiële middelen voor exploitatie kosten beschikbaar stelt. De pilot zal een periode van 2 jaar duren.

32. Tentzeilen bloemencorsotenten

De zeilen van de meeste corsobuurtschappen zijn afgedankt en de sinds jaren gebruikelijke formule om zeilen te huren van een bedrijf komt te vervallen. Tentzeilen voor corsotenten zijn duur en vanwege beperkte middelen bij de buurtschappen dreigen afgedankte vrachtwagenzeilen nu het alternatief te vormen op tot veertien plekken in Valkenswaard waar in de periode juni-september corsowagens worden gebouwd.

De raad heeft op 22-2-2018 een motie aanvaard om met Stg. Bloemencorso Valkenswaard in overleg te treden en om de stichting bij te staan in het vinden van een passende oplossing voor dit probleem. Als daarvoor dan een beroep gedaan moet worden op financiële middelen van de gemeente dan staat de raad open voor een voorstel. Bij behandeling van de motie in het college (6-3-2018) besloot het college in overleg te treden met Valkenswaard Marketing ten behoeve van de uitvoering.

33. Bereikbaarheidsakkoord & -agenda

Op 22 december 2016 heeft de gemeenteraad net als alle andere gemeenteraden ingestemd met de Bereikbaarheidsagenda. De agenda bevat een integraal pakket maatregelen voor de periode 2017-2030. Regio breed wordt ingezet op maatregelen op het gebied van fiets, OV, auto, smart mobility en multimodaliteit/knooppunten. Er worden infrastructurele verbeteringen doorgevoerd, maar tegelijkertijd wordt ook ingezet op mobiliteitsmanagement en slimme mobiliteitsoplossingen die de druk op de infrastructuur kunnen verminderen. Het doel is de bereikbaarheid van de regio Zuidoost-Brabant nu en in de toekomst te verbeteren. Een meer specifieke doelstelling is het maken van afspraken over de cofinanciering van de € 55,75 miljoen uit het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant, zodat deze middelen door de Provincie aan de regio beschikbaar kunnen worden gesteld.

In dat kader heeft het college eind november 2017 ingestemd met een intentie-overeenkomst voor de cofinanciering van generieke maatregelen het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost Brabant. Met het ondertekenen van de intentieovereenkomst heeft het college de intentie uitgesproken om gedurende 10 jaar een structurele bijdrage op te nemen in de begroting (2019-2028) voor de financiering van de generieke projecten in het

Bereikbaarheidsakkoord, in te brengen in de Kadernota 2019-2022. Voor de gemeente Valkenswaard is de bijdrage op basis van het aantal inwoners bepaald op € 687.941,--, verdeeld over een periode van 10 jaar. Dat betekent 10 jaarlijkse termijnen van € 68.794,10 (op basis van inwonersaantal) Uit het budget van € 55,75 miljoen wordt deze bijdrage vervolgens verdubbeld. De andere projecten waar Valkenswaard bij betrokken is moeten te zijner tijd een eigen financiering krijgen.

Voor de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda hebben de 21 gemeenten medio 2017 tezamen besloten om een programmateam op te richten. Elke gemeente draagt naar rato van het inwonersaantal bij aan het programmateam.

Het aandeel in de programmateamkosten voor de gemeente Valkenswaard in de periode tot en met 2022 bedraagt € 88.000,-.

Ontwikkelingen inzake Gebiedsakkoord

Zoals bekend wacht de provincie nog steeds op definitieve goedkeuring van het PIP Grenscorridor N69, waarin de aanleg van de Westparallel geregeld is. Tot het moment van goedkeuring kan de provincie niet starten met de aanleg van de weg. En zelfs na goedkeuring is het niet mogelijk de gehele Westparallel te realiseren, omdat de aansluiting op de A67 bij Veldhoven geregeld wordt in een aparte planprocedure, waarvan de uitkomst nog ongewis is. Al met al is er sprake van een forse vertraging van de plannen, als gevolg waarvan ook binnen de gemeente diverse plannen – bijvoorbeeld het Masterplan Centrum en de projecten in het kader van de uitvoeringsovereenkomst N69 tussen provincie en gemeente – in de vertraging komen.

Gezien de actuele situatie is het niet uit te sluiten dat de gemeente op korte termijn aanvullende maatregelen wenst te nemen om de vertraging in de uitvoering van de eigen plannen te beperken. Dat hangt echter in belangrijke mate af wat de regionale partners en de provincie hierin kunnen betekenen. Zolang dit laatste niet duidelijk is, is het ook niet mogelijk uitsluitel te geven over de eventuele extra proces- en uitvoeringskosten die dat voor de gemeente met zich meebrengt. Daarom wordt vooralsnog uitgegaan van het in de begroting opgenomen budget voor de proceskosten van Bereikbaar Valkenswaard. Indien daar aanleiding voor is wordt uw raad te zijner tijd via een separaat voorstel gevraagd om het beschikbaar stellen van extra krediet.

34. Harmonisatie peuteropvang

Door het Rijk zijn een aantal maatregelen doorgevoerd tot harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzalen en kinderopvang) met als doel de samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen en onderwijs te bevorderen. Deze maatregelen zijn nader uitgewerkt in het kabinetsplan "Een betere basis voor peuters".

Deze wet heeft tot gevolg dat vanaf 1 januari 2018 peuterspeelzalen voldoen aan de eisen die de wet Kinderopvang stelt. Vanaf het moment van harmonisatie voldoet een peuterspeelzaal aan de kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang en daarmee geldt dezelfde financieringsstructuur voor beide typen voorzieningen. Het onderscheid tussen de twee voorzieningen wordt steeds kleiner.

Buitenhek Consultancy heeft na onderzoek geadviseerd om in 2016-2017 eerst met de huidige aanbieder van peuterwerk de harmonisatie te regelen. Het college heeft in november 2016 gekozen voor het volgen van het advies van Buitenhek Consultancy, het huidige peuterwerk is omgevormd tot peuteropvang.

Hoewel de financiering en kwaliteitseisen gelijk zijn, zijn op dit moment peuteropvang en kinderopvang nog wel twee aparte voorzieningen in onze gemeente. Dit is geen wenselijke en ook geen financieel gezonde situatie voor de lange termijn.

In het onderzoek van Buitenhok wordt de suggestie gedaan om op een later moment (2018) te onderzoeken of peuteropvang (ook) ondergebracht kan worden bij andere aanbieders van dagopvang. Dit kan verschillende vormen aannemen. De raad zal hierover een besluit moeten nemen.

Om de raad goed te kunnen informeren over de mogelijke scenario's wordt nader onderzoek en advies ingewonnen over de inrichting en financiering van de voorschoolse voorzieningen in onze gemeente vanaf 2018. Wat zijn de mogelijke scenario's en wat zijn de kosten en baten van elk scenario? Dit onderzoek wordt gestart in het voorjaar van 2018.

De uitkomsten van dat onderzoek geven input voor nieuw beleid en implementatie. Dit wordt (afgaande op ervaringen in andere gemeenten) een langdurig proces van waarschijnlijk langer dan één jaar.

De kosten hiervan zijn op dit moment moeilijk in te schatten, omdat deze afhankelijk zijn van het scenario dat gekozen wordt.

Bijlage 2 - Kaders & uitgangspunten programmabegroting 2019-2022

Algemeen

De richtinggevende uitspraken en kaders zijn cruciale elementen voor de Programmabegroting voor het jaar 2019 en volgende jaren. Daarnaast zijn er nog vele andere elementen, die een bijdrage leveren.

Op 22 december 2011 is door uw raad besloten de "Toekomstvisie gemeente Valkenswaard" als leidraad te gebruiken bij toekomstige besluitvorming. Dit strategische document vormt het vertrekpunt voor de toekomstige begrotingen. In deze Nota kaders is een nadere vertaling opgenomen naar strategische doelen, die als richtsnoer kunnen dienen voor het toekomstige beleid.

Uitgangspunten 2019

- Het (basis)vertrekpunt is de Programmabegroting 2018-2021;
- De toekomstvisie is het strategisch richtinggevend document;
- Een structureel sluitende meerjarenbegroting (zie hierna);
- De indeling van de programma's en paragrafen is conform de door raad vastgestelde programma- en productindeling en parafenindeling;
- Een programma is gebaseerd op de drie w-vragen: wat willen wij bereiken, wat gaan wij daarvoor doen, wat mag het kosten?;
- Ter onderbouwing worden indicatoren vermeld (art. 2, lid 3, Financiële Beheersverordening);
- De doelstellingen en beoogd maatschappelijke effecten uit strategische beleidsdocumenten met een meerjarig karakter, vastgesteld door de raad, worden in ieder geval opgesomd bij de programma's (1e w-vraag);
- Indien mogelijk wordt een aanvang gemaakt met het integreren – op hoofdlijnen – van de doelstellingen en beoogd maatschappelijke effecten van het bestaande beleid (1e w-vraag);
- Het SMART-principe wordt gehanteerd bij de uitwerking van een programma en product;
- Door de ontschotting biedt de algemene uitkering meer beleidsvrijheid. De besteding van de algemene uitkering kan, binnen de wettelijke marges, zelf worden bepaald;
- Er wordt slechts voor het begrotingsjaar een inschatting gemaakt van de te verwachten loon- en prijsstijgingen met daartegenover indexering van de tarieven, belastingen en accres in de algemene uitkering. In de meerjarenramingen worden geen loon- en prijsstijgingen geraamd, niet in de lasten en niet in de baten.
- Voor 2019 geldt dat op basis van de begrote subsidieomvang in relatie tot het vastgestelde subsidiebeleid 2016 wordt bekeken aan welke instellingen subsidie wordt versterkt. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van de subsidie adviescommissie. Uitgangspunt is te blijven binnen de begrote subsidieomvang. Voor subsidierelatie met mensen in dienst wordt bij toekenning van subsidie bepaald of er al dan niet moet worden geïndexeerd.

- Voor de bestemmingsheffingen hanteert de gemeente 100% kostendekkendheid als uitgangspunt. De exacte tarieven en voorwaarden voor alle belastingen en heffingen worden jaarlijks bij verordening bepaald.

Rente

De commissie BBV heeft aangegeven dat het percentage die gebruikt wordt voor de toerekening aan investeringen moeten zijn op de gemiddelde rente die wij moeten betalen op onze leningen. De afwijking hierop mag maximaal 0,5% zijn. Op dit moment betalen we gemiddeld zo'n 2,5% op de externe financiering. Op basis hiervan stellen we voor om een rentepercentage van 2,5% te hanteren.

Structureel sluitende begroting

De uiteindelijke doelstelling is een structureel sluitende begroting, op basis van integraal financieel beheer, en een zorgvuldige en integrale afweging tussen bestaand en nieuw beleid via een jaarlijkse prioriteitendiscussie binnen de Nota Kaders Begroting.

Begrotingstoets

De Programmabegroting wordt onderworpen aan de gebruikelijke begrotingstoets, waarbij rekening gehouden wordt met het Gemeenschappelijk Toezichtkader. Ieder jaar verschijnt de begrotingscirculaire van de provincie, deze wordt ook aan de raad gestuurd.

Rechtmatigheid

Wij zullen zorgdragen dat wij een goedkeurende rechtmatigheidsverklaring blijven behouden.

Afschrijvingstermijnen

Voor het realiseren van de vastgestelde beleidsdoelen zijn investeringen vaak noodzakelijk. Van een investering is sprake als het gaat om een, meestal qua omvang wat grotere, uitgave waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Als gevolg van het doen van investeringen ontstaan bezittingen, ofwel de zogenoemde vaste activa. Om ook in financieel opzicht tot uitdrukking te brengen over welke termijn de investering nut met zich meebrengt, wordt de investering over deze termijn afgeschreven.

Als hulpmiddel bij het bepalen van de te verwachten levens- of gebruiksduur van een investering zijn voor een aantal veel voorkomende objecten normen opgesteld. De verwachte gebruiksduur zal steeds berusten op een schatting en veelal zijn ervaringsgegevens daarbij een nuttig hulpmiddel. Voor geactiveerde investeringen in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut betreft het maximale termijnen; voor geactiveerde investeringen met een economisch nut adviestermijnen. Bij deze investeringen moet namelijk uitgegaan worden van economische levensduur. Dit betekent dat als de economische levensduur hoger of lager is dan in de bijlage opgenomen termijn afgeweken moet worden van de adviestermijn.

Onderstaand de aanpassingen voor de afschrijvingstermijnen:

Oude afschrijvingstermijnen:

Buitensportvoorziening	Afschrijvingstermijn
Aanleg, voor kunststofbanen/-terreinen	25 jaar
Onderlaag (componentenbenadering*)	45 jaar
Toplaag (componentenbenadering*)	15 jaar

Nieuwe afschrijvingstermijnen:

Buitensportvoorziening	Afschrijvingstermijn
Toplaag natuurgrasveld	15 jaar
Toplaag kunstgras voetbalveld	10 jaar
Toplaag zandkunstgras velden/banen (hockey/tennis)	15 jaar
Toplaag semi-waterkunstgras hockeyvelden	12 jaar
Toplaag waterkunstgras hockeyvelden	10 jaar
Toplaag kunststof atletiekbaan	15 jaar
Onderlaag kunst (gras) sportvelden/banen	30 jaar
Grote renovatie wielerved	25 jaar
Beregeningsinstallatie	25 jaar
Beschoeiingen	25 jaar

Deze afschrijvingstermijnen hebben geen financiële consequenties. Bij de laatste besluiten is reeds rekening gehouden met deze termijnen.